

Raportul de activitate al Centrului Proiecte Internaționale al Academiei de Științe a Moldovei pentru anul 2013

I. Introducere

În anul 2013 Centrul Proiecte Internaționale (CPI) a continuat realizarea activităților, în special celor ce țin de promovarea și implementarea programelor bilaterale de granturi prevăzute în cadrul Acordurilor de colaborare internațională dintre Academia de Științe a Moldovei și diferite organizații și fonduri internaționale din sfera cercetare-inovare și a celor ce țin de activitatea Punctelor Naționale de Contact, reprezentanților oficiali ai comunității științifice și a experților naționali în Comitetele de program ale Programului Cadru 7, a Oficiului Republicii Moldova pentru Știință și Tehnologie pe lângă Uniunea Europeană.

Una din activitățile primordiale a fost și continuarea implementării prevederilor Memorandumului de Înțelegere între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind asocierea Republicii Moldova la Programul Cadru 7 (PC7) al Comunității Europene pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative (2007-2013) al Uniunii Europene.

II. Gestionarea și monitorizarea implementării proiectelor bilaterale și multilaterale

În prezent, cercetarea științifică, ca domeniu de activitate umană, cunoaște un proces de internaționalizare fără precedent. Activitatea internațională a Academiei de Științe a Moldovei cunoaște și ea noi dimensiuni și forme, prin accesarea oportunităților externe pentru cercetătorii din Republica Moldova.

Pe parcursul perioadei de referință în baza Acordurilor de colaborare tehnico- științifică încheiate au fost anunțate concursuri bilaterale cu România, Ucraina, Belarus, Italia, Franța, Germania. Decizia finală privind rezultatele concursului este luată în cadrul ședințelor comisiilor mixte, create de comun cu țara-partener pentru fiecare concurs în parte, care apoi sînt prezentate spre aprobare Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM.

În 2013 Centrul Proiecte Internaționale a anunțat rezultatele următoarelor concursuri de proiecte bilaterale pentru 2013-2014 cu:

1. **Ministerul Federal al Educației și Cercetării din Germania (BMBF)** în baza Memorandumului de Intenții privind Cooperarea Științifică și Tehnologică între AȘM și BMBF, semnat la Bonn în data de 14 martie 2008. Pentru participarea la concurs au fost înaintate 13 proiecte, au ieșit învingătoare 10 proiecte comune de cercetare.
2. **Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică din România (ANCS)** în baza Programului de colaborare în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării între Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică din România (ANCS) și AȘM, semnat la 23 octombrie 2008. La concurs au participat 47 de proiecte. În cadrul ședinței comisiei mixte moldo- române s-a decis finanțarea a 20 de proiecte comune de cercetare.
3. **Centrul Național de Cercetări Științifice din Franța (CNRS)**, în baza Acordului de cooperare științifică între AȘM și CNRS, încheiat la data de 24 mai 2011. Concursul de proiecte a acoperit arealul de cercetări fundamentale și aplicative în toate domeniile științelor exacte, naturale, sociale și umaniste. Au fost depuse 4 proiecte. A fost susținut un singur proiect de mobilitate.
4. **Consiliul Național de Cercetare din Italia (CNCI)**, în baza Programului de cooperare a Acordului de cooperare științifică dintre Consiliul Național de Cercetare din Italia (CNCI) și AȘM, semnat la 23 iunie 2010. Concursul s-a axat pe toate domeniile de cercetare

stipulate în Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova. La acest concurs au fost depuse 4 proiecte, care au și fost susținute.

5. **Fondul Republican pentru Cercetări Fundamentale din Belarus (FRCFB)**, în baza Acordului de colaborare între AȘM și Fondul Republican pentru Cercetări Fundamentale din Belarus, semnat la 23 ianuarie 2009. În perioada de pregătire a Apelului domeniile de cercetare au fost coordonate cu FRCFB și cu Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei. Au fost înaintate 20 de proiecte din care – 13 proiecte comune de cercetare au ieșit învingătoare.
6. **Agenția Națională pentru problemele Științei, Inovării și Informatizării a Ucrainei**, în baza Acordului de Cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei în domeniul învățământului, științei și culturii, încheiat la data de 20 martie 1993, și a Protocolului comisiei mixte moldo- ucrainene pentru cooperarea în domeniul științei și tehnologiilor din 7 martie 2013, privind Programul de Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiilor între Academia de Științe a Moldovei și Agenția Națională pentru problemele Științei, Inovării și Informatizării a Ucrainei pentru perioada 2013-2017. La acest concurs au fost înaintate 39 de proiecte, din care au fost propuse spre finanțare doar 6.

În total au fost încheiate contracte de finanțare și s-au început activitățile în 63 de proiecte bilaterale.

Proiectele multilaterale ERA NET reprezintă un nou tip de proiecte ale Programului Cadru 7. În 2013 a fost finisat primul proiect multilateral, susținut în cadrul Concursului comun pilot **Black-Sea-ERA.NET** în domeniile: **Mediul și Energia. Institutul de Geologie și Seismologie al Academiei de Științe a Moldovei** a participat în consortium cu România și Bulgaria.

SEERA-EI – Proiectul multilateral SEERA-EI, în baza Memorandumului de Înțelegere privind desfășurarea concursului pilot comun de proiecte regionale, semnat de către AȘM la 03.03.2012 cu 14 țări, care fac parte din Consorțiumul proiectului. Domeniul de cercetare al acestui concurs este: Tehnologii informaționale și de comunicare. Moldova participă într-un proiect în consortium cu Grecia și Bulgaria/ **Institutul de Matematica și Informatica**)

ERA.NET-RUS-PLUS - Concursul comun pilot. Pe data de 25-27 noiembrie 2013 la Moscova, Federația Rusă a avut loc evenimentul de lansare a anului științei și inovării în 2014 în contextul cooperării Rusia-UE, la care ca reprezentant al Academiei de Științe din Moldova a participat și Dr. Romanciuc Lidia, Directorul Centrului Proiecte Internaționale. Anunțarea apelului este preconizată pentru luna aprilie 2014 în patru domenii științifice: Sănătate, Mediu, Nanotehnologii și Științe Socio-Umane. În consortiumul acestui proiect participă aproape toate țările membre ale UE și asociate la Programul Cadru 7, inclusiv Republica Moldova.

III. Contributia CPI la implementarea statutului de țara asociată la PC7

În anul de referință toate activitățile Centrului Proiecte Internaționale în domeniul cooperării internaționale au fost direcționate în special celor ce țin de implementarea prevederilor Planului de acțiuni privind implementarea statutului de țara asociată la PC7 (2011-2013): **MOLDOVA SPRE ORIZONT 2020 (2011-2013)**”, care a fost aprobat prin hotărârea CȘȘDT Nr.275 din 22.12.2011.

Obiectivele Centrului Proiecte Internaționale în anul 2013 privind valorificarea oportunităților, care rezidă din statutul de țară asociată la PC7 au fost următoarele:

- Dezvoltarea în continuare a sistemului național de informare și consultanță pentru diseminarea informației și asistență în depunerea propunerilor de proiecte. Gestionarea activității rețelei Punctelor Naționale de Contact PC7 (NCP);

- Eficientizarea procesului de gestionare a proiectelor PC7 în RM – elaborarea propunerilor privind facilitarea procesului de gestionare financiară a proiectelor PC7 de către echipele de cercetare din RM;
- Suport în activitatea reprezentanților oficiali ai RM delegați în comitetele de program PC7, prin oferirea asistenței informaționale și logistice necesare;
- Lansarea platformei naționale EURAXESS și promovarea sistemului de cercetare-inovare din RM în calitate de mediu de activitate pentru cercetătorii străini;
- Promovarea la nivel național a principiilor Cartei Europene și a Codului de recrutare a cercetătorilor. Valorificarea calității de stat semnatar a acestor instrumente europene și promovarea la nivel instituțional în RM;
- Pregătirea capacităților naționale în vederea participării la apelurile lansate în cadrul noului program european Orizont 2020;
- Reorganizarea rețelei NCP și a structurii și componenței Comitetele de Program pentru a reflecta structura noului program. Pregătirea NCP-urilor, cu implicarea expertizei străine, pentru preluarea noilor atribuții, crearea portalului informațional național;
- Elaborarea propunerilor pentru crearea unui mediu național propice participării la Orizont 2020 (aspectul financiar și administrativ etc);
- Diseminarea la nivel național a particularităților noului program, inclusiv regulile practice de participare;
- Coordonarea și asigurarea funcțională a activității Oficiului MOST,
- Diseminarea informațiilor parvenite prin intermediul Oficiului MOST entităților naționale relevante,
- Implicarea rețelelor la care are acces Oficiului MOST în vederea instruirii NCP-urilor naționale și organizării evenimentelor naționale de promovare a PC7/Orizont 2020.

Pe parcursul anului au fost **organizate seminare de informare și seminare practice** de scriere a proiectelor la PC7 la instituțiile de învățământ superior din Bălți, Cahul, Comrat, Universitatea de Stat Agrară din Moldova, Universitatea de Stat din Moldova, Centrul Mamei și Copilului, Spitalul Clinic Republican, Universitatea de Stat din Tiraspol, precum și în instituțiile de cercetare ale AȘM. De remarcat că la organizarea și desfășurarea acestor evenimente au participat reprezentanții oficiali ai comunității științifice în Comitetele de Program ale PC7, Punctele Naționale de Contact ce a dus la eficientizarea participării entităților din RM în cadrul PC7, dar și în programele internaționale. Doar pe parcursul anului 2013 Centrul Proiecte Internaționale a organizat peste 300 de consultații, 80 de zile de informare și evenimente promotionale, peste 20 de seminare practice pentru perfectarea cererilor de proiect, căutarea partenerilor, crearea consorțurilor, înregistrarea organizațiilor la Comisia Europeană, etc.

Un rol important ce ține de diseminarea informației operative privind programele de comunitate europene îl are și marcarea **Zilelor Europei – 9-19 mai 2013**, pe parcursul cărora CPI și Rețeaua Punctelor Naționale de Contact au organizat seminare practice de scriere a proiectelor și de informare cu grupele-țintă de cercetători din diferite instituții de cercetare ale AȘM și de învățământ superior, dar și training-uri regionale la universitățile din Bălți, Cahul și Comrat.

Pentru o mai intensă implicare a cercetătorilor în scrierea propunerilor de proiecte, Centrul de comun cu Rețeaua NCP au elaborat un **grafic special de acordare a consultațiilor** pe domenii științifice, plasând toată informația pe pagina web a Academiei de Științe a Moldovei și pe pagina web a Rețelei NCP.

Crearea cadrului instituțional necesar pentru consolidarea cooperării în domeniul tehnico-științific dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova după 2013, necesită valorificarea

plenară a oportunităților ce va rezida din noul statut al Republicii Moldova la Programul Orizont 2020, prin oferirea asistenței informaționale și organizatorice, consultanțelor și activităților de promovare atât a instituțiilor din sfera de cercetare-inovare (publice și private), cât și celor din domeniile conexe.

Reteaua de NCP-uri H2020 a fost extinsă dincolo de rețeaua existentă în 2013, fapt care a dus la un proces de renominalizare a NCP-urilor existente și nominalizarea unor Puncte noi de Contact, cu un caracter interdisciplinar evident. Nominalizarea a avut loc urmare a unei proceduri transparente, cu notificarea ulterioară a Comisiei Europene. A fost exclusă situația existenței unor domenii neacoperite. Astfel, prin Hotărârea nr.152 din 27 iunie 2013 a Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM a fost aprobată Lista Punctelor Naționale și Locale de Contact a Programului Cadru de Cercetare-Inovare al UE H2020 în Republica Moldova pentru perioada 2014-2020.

La 11 decembrie 2013 la Bruxelles a avut loc **lanșarea oficială a Programului de Cercetare și Inovare al Uniunii Europene Orizont 2020**. Cu această ocazie, Centrul Proiecte Internaționale de comun cu Punctele Naționale de Contact a organizat o zi de informare pentru toți directorii, secretarii științifici din institutele de cercetare ale AȘM, dar și pentru rectorii și prorectorii responsabili de știință a instituțiilor de învățământ superior privind apelurile lansate pe domenii în această zi.

Pe parcursul lunii decembrie au fost organizate seminare de informare la Centrul Mamei și Copilului, Secțiile de Știință ale AȘM, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", Universitatea de Stat din Moldova, Parcul "Academica". Deasemenea au fost trimise scrisori în adresa Ministerului Sănătății, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Primăriei municipiului Chișinău cu propunerea de a iniția o campanie de informare a tuturor actorilor interesați să participe la scrierea proiectelor la Programul Orizont 2020.

IV. **Oficiul pentru Știință și Tehnologie al Academiei de Științe a Moldovei pe lângă Uniunea Europeană (MOST)**

Pe parcursul anului 2013, activitatea Oficiului MOST s-a axat pe realizarea obiectivelor statutare, în vederea promovării celor două procese complementare în care a fost antrenată comunitatea științifică din RM în anul de referință:

- Valorificarea plenară a statutului Republicii Moldova de țară asociată la PC7,
- Pregătirea capacităților naționale ale instituțiilor relevante în vederea participării în cadrul viitorului program H2020

În vederea implementării acestor obiective, au fost realizate următoarele acțiuni:

- *Creșterea vizibilității comunității științifice din RM în vederea sporirii gradului de participare la apelurile curente PC7.*
- *În conformitate cu statutul de țară asociată Oficiul MOST a asigurat reprezentarea în cadrul comitetelor și organelor de lucru PC7.*
- *Informarea comunității științifice din țară privind regulile viitorului program "Orizont 2020".*
- *Avansarea dialogului moldo-comunitar în domeniul științei și inovării.*
- *Afirmarea poziției RM în calitate de lider în cadrul Parteneriatului Estic(EaP).*
- *Consolidarea poziției MOST și stabilirea relațiilor cu oficiile similare ale statelor membre și asociate*
- *Participarea în cadrul evenimentelor organizate de Centrul Comun de Cercetare al UE(JRC)*

La 25 octombrie, 2013 Oficiul MOST și-a prezentat raportul de activitate pentru perioada respectivă în fața reprezentanților comunității științifice din țară.

V. Dezvoltarea activitatilor de cooperare internațională:

În perioada 18 martie – 30 decembrie 2013, în scopul dezvoltării activităților de cooperare internațională, au fost realizate o serie de măsuri care au contribuit la fortificarea relațiilor cu partenerii externi, dar și la creșterea capacităților instituționale ale organizației.

În aceasta ordine de idei, menționăm colaborarea cu experții Consiliului Estonian de Cercetare în cadrul proiectului moldo-estonian *“Moldova-Research Horizon”*, finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Estoniei. Scopul acestui proiect a constat în fortificarea capacităților Rețelei Punctelor Naționale de Contact (NCP) din Moldova prin intermediul unui dialog bilateral Moldova-Estonia în domeniul științei și tehnologiei, care prevedea organizarea în comun a seminarelor de formare, vizitelor de studiu în Tallinn și Tartu și a unei școli de vară cu participarea NCP, Persoanelor Responsabile de Relații Internaționale din cadrul instituțiilor din sfera științei și inovării (RRI), cercetătorilor științifici. În continuare sunt descrise laconic activitățile menționate:

- organizarea în perioada 28-30 ianuarie 2013, în incinta AȘM, a unui training adresat NCP și RRI, care a avut drept obiectiv creșterea capacităților grupului-țintă vizat privind implementarea proiectelor PC7 și participarea în viitorul Program Cadru pentru Cercetare și Inovare al Comisiei Europene „Orizont - 2020”;
- organizarea în perioadele 29 aprilie – 3 mai, 26-28 iunie și decembrie 2013 a trei vizite de studiu în Estonia la organizațiile implicate activ în implementarea proiectelor PC7. În cadrul vizitelor au participat 10 NCP-uri și a avut loc preluarea celor mai bune practici cu privire la gestionarea proiectelor PC7, realizarea unui schimb de experiență în domeniu, precum și beneficierea de consultații individuale din partea experților estonieni;
- desfășurarea în perioada 8-10 octombrie curent, în or. Vadul-lui-Vodă, a unei școli de vară axată pe scrierea proiectelor de cercetare. În agenda evenimentului s-au înscris subiecte ce țin de structura Programului Orizont 2020, completarea formularelor de aplicare, elaborarea bugetului și a pachetelor de lucru unui proiect în cadrul acestui program, participanții având posibilitatea de a realiza un schimb de informații și experiență în domeniu, de a se familiariza cu diverse studii de caz, evenimentul desfășurându-se într-o manieră interactivă;
- discutarea și aprobarea structurii unei „foi de parcurs Orizont 2020”, pentru a fi publicată și diseminată în cadrul comunității științifice naționale.

În contextul valorificării active a oportunităților de cercetare și dezvoltare de către comunitatea științifică națională și materializate prin intermediul proiectelor europene, necesitatea implementării și gestionării eficiente a acestora a devenit una imperativă. În acest sens, a fost organizat *Atelierul de lucru „Managementul proiectelor Europene – Programul Cadru 7”*, prin intermediul instrumentului TAIEX al Comisiei Europene. Evenimentul s-a desfășurat în perioada 7-8 noiembrie curent, în incinta hotelului Codru și a reunit în jur de 120 de participanți și anume: experți europeni în domeniu, coordonatori naționali ai proiectelor europene în derulare, asistenți de proiect, responsabili financiari, contabili din cadrul organizațiilor care implementează proiecte în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării, persoane responsabile de relații internaționale din cadrul instituțiilor AȘM, Puncte Naționale de Contact în Orizont 2020, Puncte Regionale și Locale de Informare.

La invitația AGEPI, CPI a participat în perioada 19-22 noiembrie 2013 în cadrul *Expoziției internaționale specializate "InfoInvent"*, în scopul promovării Programului „Orizont 2020”, precum și la lucrările conferinței *“Rolul inovațiilor pentru sporirea competitivității economiei naționale”* cu prezentarea “De la Programul Cadru 7 la Orizont 2020”. Expoziția menționată a fost organizată de AGEPI în colaborare cu AȘM și AITT, sub patronajul Ministerului Economiei.

VI. EURAXESS și Carta Europeană a Cercetătorului și Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorului

EURAXESS este o inițiativă unică, lansată de Comisia Europeană (Uniunea Europeană) pentru promovare carierelor de cercetare și facilitarea mobilității cercetătorilor din întreaga Europă. Academia de Științe a Moldovei a semnat la 3 octombrie 2011, Declarația de Angajament a Membrilor Serviciilor Rețelei EURAXESS. Prin această Declarație, instituția auxiliară a AȘM - Centrul Proiecte Internaționale, a fost desemnat în calitate de instituție gazdă și de legătură a Serviciilor de Rețea EURAXESS din Republica Moldova, cu scopul creării portalului EURAXESS Republica Moldova (www.euraxess.md) ca instrument de promovare a acestei inițiative.

Cele mai concludente activități ce s-au desfășurat pe parcursul anului curent în domeniul implementării Cartei Europene a Cercetătorului și Codului de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorului în domeniul cercetare-dezvoltare sunt:

- Au fost nominalizate Punctele Locale de Contact EURAXESS și Charter&Code la nivel național;
- A fost realizat un plan de acțiuni, vizând implementarea inițiativei paneuropene EURAXESS - *Researchers in Motion* și a Cartei Europene a Cercetătorului și Codului de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor, care promovează toate formele de mobilitate a cercetătorilor;
- A fost lansată o campanie de informare privind inițiativa EURAXESS – *Researchers in Motion* și implementarea principiilor Cartei Europene a Cercetătorului și Codului de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor, pentru comunitatea științifică și cea didactică din cadrul secțiilor de științe ale Academiei de Științe a Moldovei institutelor de cercetare și a instituțiilor de învățământ superior.

VII. Evenimentele organizate în 2013.

Pe parcursul anului 2013 Centrul Proiecte Internaționale a organizat următoarele evenimente:

28-30 Ianuarie 2013 - training cu participarea experților estonieni, adresat NCP și RRI, care a avut drept obiectiv creșterea capacităților grupului-țintă privind implementarea proiectelor PC7 și participarea în viitorul Program Cadru pentru Cercetare și Inovare al Comisiei Europene „Orizont - 2020”. Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului moldo-estonian *“Moldova-Research Horizon”*, finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Estoniei. La eveniment au fost prezenți în jur de **40 de participanți**.

18 mai 2013 – participarea cu materiale informative cu privire la PC7 și Orizont 2020 în cadrul “Orășelului European” organizat în contextul Zilelor Europei.

4 septembrie 2013, *Video-conferința “Managementul Proprietății Intelectuale în programele europene de cercetare”*, organizată de AȘM, CPI, în parteneriat cu AGEPI și MOST, cu susținerea Serviciului IPR Helpdesk al Comisiei Europene. La eveniment au participat 50 de reprezentanți ai mediului academic și de afaceri.

27 septembrie, 2013 – Academia de Științe a Moldovei, Centrul Proiecte Internaționale în parteneriat cu institutele de cercetare și cele de învățământ superior au organizat un eveniment de anvergură cu genericul **„Noaptea Cercetătorului”** privind promovarea științei în societate. Evenimentul a cărui scop este să promoveze cercetarea în rândul publicului larg, se desfășoară

anual simultan în peste 300 de orașe din Europa. În Republica Moldova, un astfel de eveniment a avut loc pentru prima dată în Chișinău, în fața Academiei de Științe a Moldovei. Proiectul a fost susținut prin fonduri europene, în cadrul celui de al șaptelea Program Cadru al Comunității Europene pentru Cercetare și Dezvoltare Tehnologică (PC7). În cadrul evenimentului, a fost lansat portalul național <http://euraxess.md>, care face parte din inițiativa comună "EURAXESS-Cercetători în Mișcare" a Comisiei Europene.

8-10 octombrie 2013 – Școala de vară, programul căreia s-a axat pe scrierea proiectelor europene. În calitate de experți au participat reprezentanții Consiliului Estonian pentru Cercetare. Evenimentul s-a desfășurat în cadrul proiectului moldo-estonian "**Moldova-Research Horizon**" și a reunit în jur de 30 de Puncte Naționale de Contact în Orizont 2020, Puncte Regionale și Locale de Informare, precum și persoane responsabile de relații internaționale din cadrul instituțiilor din sfera științei și inovării.

7-8 noiembrie 2013 - *Atelier de lucru "Managementul proiectelor europene - Programul Cadru 7"*. Evenimentul a fost organizat cu suportul Comisiei Europene prin intermediul Instrumentului TAIEX și a reunit experți europeni, coordonatori naționali, asistenți de proiect, administratori financiari și contabili din cadrul organizațiilor care implementează proiecte europene în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării (în special în cadrul PC7). Scopul a constat în preluarea celor mai bune practici cu privire la gestionarea eficientă a proiectelor. La lucrările evenimentului au participat în jur de 120 de persoane.

17-20 noiembrie 2013 – Training pentru reprezentanții AȘM la *Unitatea Executivă pentru Finantarea Invatamantului Superior a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI)*, București, România în cadrul proiectului bilateral Ro-MD: Dezvoltarea capacității instituționale de management al sistemului competițional CDI din Republica Moldova prin transferul de bune practici din România.

19-22 noiembrie 2013 – participarea în cadrul Expoziției internaționale specializate "InfoInvent", organizată de AGEPI, AȘM, AITT, inclusiv participarea la lucrările conferinței "**Rolul inovațiilor pentru sporirea competitivității economiei naționale**" cu prezentarea "De la Programul Cadru 7 la Orizont 2020".

26 noiembrie 2013 – participare cu prezentarea "*Orizont 2020 - noi perspective pentru IMM-uri*" în cadrul *Conferinței Internaționale a Întreprinderilor Mici și Mijlocii cu genericul „Competențe, Competitivitate, Creștere"*, care și-a desfășurat lucrările în incinta Palatului Republicii din Chișinău. Evenimentul a fost organizat de Ministerul Economiei și ODIMM.

Decembrie 2013,– Seminar practic: **Managementul Financiar**, organizat în comun cu **Agencia pentru Dezvoltarea Regională Nord-Est**, Piatra Niamț, **Romania** – 10 Reprezentanți ai AȘM

Dr. Lidia ROMANCIUC,

Director Centrul Proiecte Internaționale, AȘM